

Lausunto/ Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050

Kaupunginhallitus 13.03.2023 § 44

Valmistelija

Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski, Kehitysjohtaja Juha-Martti Kuoppala ja Vt. kaupunginjohtaja Liisa Salo

Etelä-Pohjanmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 23.1.2023 päättänyt asettaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 valmisteluaineiston nähtävillä ja pyytänyt siitä lausuntoa. Aineisto on ollut nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti 1.2.2023-10.3.2023 kunnissa, Etelä-Pohjanmaan liiton toimistolla sekä liiton verkkosivuilla. Maakuntakaavan tavoitevuosi on 2050.

Maakuntakaava on osa maakunnan suunnittelun kokonaisuutta. Maankäyttö- ja rakennuslain 4 §:n mukaan maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella. Maakuntakaavoitusta ja sen tavoitteita ohjaa maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT), maakuntastrategia sekä muut kansainväliset, kansalliset ja alueelliset strategiat.

Tärkein maakuntakaavan laadintaan vaikuttava strategia on maakuntastrategia, jossa määritellään maakunnan yhteiset pitkän aikavälin kehittämistavoitteet. Etelä-Pohjanmaan Huomisen lakeus - maakuntastrategia määrittelee maakunnan tavoitellun tulevaisuuskuvan vuoteen 2050 saakka.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan tavoitteet on laadittu yhteisvalmisteluna samanaikaisesti tekeillä olevan maakuntastrategian ja -ohjelman tavoitteiden kanssa.

Maakuntastrategian päätavoitteet ovat:

- Väestönkehityksen vakiinnuttaminen ja sopeutuminen
- Osaamistason nostaminen, kansainvälisesti houkutteleva TKI-ekosysteemi (tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio)
- Elinkeinoelämän uudistaminen ja ekologinen siirtymä

Maakuntakaavan avulla luodaan alueidenkäytölliset edellytykset maakuntastrategian kehittämistavoitteiden toteuttamiselle. Maakuntakaavan keskeisin lähtökohta on pyrkiä luomaan Etelä-Pohjanmaasta sellainen alue, joka tarjoaa maakuntastrategian mukaisesti merkityksellisen elämän jokaiselle, kasvua kestävydestä sekä työtä jokaiselle, joka työtä etsii. Maakuntakaavan keinoin näitä tavoitteita voidaan toteuttaa monin eri tavoin osoittamalla asukkailla laadukkaita elinympäristöjä, kasvua luovia elinkeinotoiminnan alueita, hyvät yhteydet, edellytykset päästöttömään energiatuotantoon sekä varmistamalla luonnonvarojen kestävä käytön ja monipuolisten kulttuuri- ja luonnonympäristöjen säilymisen.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan tavoitteet ovat teemoittain:

1. Aluerakenne
 - Laadukkaat elinympäristöt

- Eheytyvä ja tasapainoinen aluerakenne
 - Elinkeinoelämän kilpailukyky
2. Liikenne ja teknisen huollon verkostot
 - Kestävä, kilpailukykyinen ja saavutettava liikennejärjestelmä
 - Laadukas vesihuoltojärjestelmä
 - Toimivat teknisen huollon yhteydet
 3. Viherrakenne
 - Luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja suojeluarvojen säilyttäminen
 - Ekologisten yhteyksien turvaaminen
 - Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys ja saavutettavuus
 4. Luonnonvarat ja energiatuotanto
 - Luonnonvarojen kestävä käyttö
 - Bio- ja kiertotalouden edistäminen
 - Päästötön energiatuotantojärjestelmä
 5. Kulttuuriympäristö
 - Eri-ikäisten ja erilaisten kulttuuriympäristöjen merkityksen ja arvon tunnistaminen
 - Kulttuuriympäristön arvokkaiden osien turvaaminen ja suojelu
 - Maankäytön muutosten ja kulttuuriympäristön erityispiirteiden yhteensovittaminen

Koko maakuntaa koskevat seuraavat suunnittelumääräykset:

1. Liikenne

Liikenneväylien ja liittymien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida vaikutukset ympäröivään maankäyttöön sekä kulttuuriympäristö-, maisema-, luonto- ja virkistysarvoihin. Lisäksi on huomioitava ulkoreittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaaminen. Suunnittelussa on otettava huomioon tie- ja rataverkon liikennemäärät, liikenteen sujuvuus ja kasvu sekä liikenneturvallisuus.

2. Vähittäiskauppa

Vähittäiskaupan suuryksiköt on sijoitettava tukemaan olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Suuryksiköiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon tasapainoisen palveluverkon kehittäminen, olemassa olevien keskustatoimintojen alueiden kaupalliset palvelut ja niiden toiminta- ja kehitysedellytykset, yhdyskuntarakenteen muu kehitys sekä palveluiden hyvä saavutettavuus. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien pohjavesien laatu ei huononnu tai antoisuus pienene ja että kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön alarajaksi määritellään, ellei selvitysten perusteella taajamakohtaisesti muuta osoiteta:

- Vähittäistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 4.000 k-m².
- Erikoistavarakaupan seudullisesti merkittävän suuryksikön koon alaraja on 5.000 k-m² Alajärven, Alavuden, Kauhajoen, Kauhavan, Kurikan, Lapuan, Ilmajoen, Seinäjoen, Teuvan sekä Ähtärin kunnassa.

3. Sähkönsiirto

Sähkösiirtolinjojen toteutuksessa on huomioitava vaikutukset kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin sekä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkösiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamisen kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin.

4. Energiatuotanto

Alueidenkäytön ja toimenpiteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota maankäytön vaatimiin energiatuotannon ratkaisuihin uusiutuvia energialähteitä hyödyntäen.

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimala-alueita, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Maakuntakaavassa osoitettujen aurinkoenergian tuotantoon soveltuvien alueiden ulkopuolelle voidaan sijoittaa aurinkovoima-alueita yksityiskohtaisempaan suunnitteluun ja vaikutusten arviointiin perustuen. Aurinkovoima-alueet pyritään sijoittamaan muille kuin metsäalueille. Tuulivoima-alueiden ja aurinkoenergian tuotantoon soveltuvien alueiden yhteyteen voidaan sijoittaa energianvarastoinnin järjestelmiä ja rakenteita niiden maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontovaikutukset sekä ihmisten elinoloihin kohdistuvat vaikutukset huomioiden. Energiansiirtoa, esim. vedyn-, bio- tai maakaasun siirtoa, voidaan kehittää maakunnan alueella yksityiskohtaisempaan suunnitteluun ja vaikutusten arviointiin perustuen. Turvetuotannon vesiensuojelumenetelmiin ja tuotannon vaiheistukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota valuma-alueilla (mm. Kauhavajoen ja Lappajärven).

5. Happamat sulfaattimaat

Alueidenkäytön suunnittelun tulee perustua riittävään tietoon happamien sulfaattimaiden sijainnista ja laadusta sekä niiden aiheuttamista riskeistä. uusi merkittävä toiminta tulee sijoittaa niin, että vältetään lisäämästä kuivaustarvetta erityisesti kaikkein ongelmallisimmilla alueilla.

6. Arkeologinen kulttuuriperintö

Alueidenkäytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee tarkistaa ja huomioida ajantasainen tieto arkeologisesta kulttuuriperinnöstä Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä sekä arvioida yhteistyössä museoviranomaisten kanssa mahdollisten aluetta/ kohdetta koskevien selvitysten tai tutkimusten tarve.

7. Aluerakenne

Etelä-Pohjanmaan kehittämisen kannalta tärkeitä kehittämisvyöhykkeitä osoitetaan kaupunkikehittämisen, maaseudun kehittämisen (ruoantuotannon sekä kyläasumisen ja maaseudun kehittämisen ydinvyöhykkeet), matkailun ja virkistys- sekä teollisuuden kehittämisen kohdealueina.

Maakuntakaava-aineisto löytyy Etelä-Pohjanmaan liiton verkkosivuilta (www.epliitto.fi/maakuntakaava).

Maakuntakaavan muodostavat kaavakartta ja siihen liittyvät kaavamerkinnot ja -määräykset. Kaavakarttaan liittyvä kaavaselostus selventää ja täydentää kaavakarttaa sekä siihen kuuluvia merkintöjä ja määräyksiä. Nämä asiakirjat sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma ovat oheismateriaalina.

Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Liisa Salo
Päätösehdotus	Kauhavan kaupunki antaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 -kaavaluonnoksesta liitteen mukaisen lausunnon.
Asian käsittely	Puheenjohtaja Teemu Hakala ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Pöytäkirjaan merkittiin, että maankäyttöpäällikkö Päivi Raski oli läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.34-18.24.
Lisätietoja	Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski, puh. 040 179 8130, etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Kaupunginhallitus 30.03.2023 § 59

Valmistelija	Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski ja vt. kaupunginjohtaja Liisa Salo Kaupunginhallitus palautti 13.3.2023 Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 -kaavaluonnoksesta annettavan lausunnon uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallitukselle järjestettiin 23.3.2023 maakuntakaavaa käsittelevä iltakoulu. Tilaisuudessa kaavaluonnosta esitteli Etelä-Pohjanmaan liiton suunnittelujohtaja Mari Pohjola. Uudelleen valmistellussa lausunnossa on otettu huomioon iltakoulussa esille nousseet asiat.
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Liisa Salo
Päätösehdotus	Kauhavan kaupunki antaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 -kaavaluonnoksesta liitteen mukaisen lausunnon.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vt. kaupunginjohtajan ehdotuksen. Pöytäkirjaan merkittiin, että <ul style="list-style-type: none">- Tiina Roumio saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.06, ennen päätöksentekoa.- Susanna Saarimaa saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.06, ennen päätöksentekoa.- Hanna-Liisa Malmi saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.12, ennen päätöksentekoa.- maankäyttöpäällikkö Päivi Raski oli läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana klo 17.08-17.26. Raski poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.
Lisätietoja	Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski, puh. 040 179 8130, etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Valmistelija	Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n valmistelu on edennyt ehdotusvaiheeseen. Ennen kuin kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville, liitto pyytää lausuntoja ELY-keskukselta, kunnilta, kaava-alueeseen rajoittuvien maakuntien liitoilta, maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä sekä niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee. Kauhavan kaupunki on antanut lausuntonsa maakuntakaavaluonnoksesta ja Etelä-Pohjanmaan liitto on antanut siihen vastineensa ja tehnyt lausunnon mukaisia muutoksia kaavaehdotukseen (vastine oheismateriaalina).
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Vesa Rantala
Päätösehdotus	Kauhavan kaupunki antaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 -kaavaluonnoksesta liitteen mukaisen lausunnon.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessa tarkennetun lausunnon yksimielisesti. Pöytäkirjaan merkittiin, että <ul style="list-style-type: none">- tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.19-18.01 paikalla kokouksessa olivat tekninen johtaja Antti Hakola ja maankäyttöpäällikkö Päivi Raski. Hakola ja Raski poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.- kokous keskeytettiin klo 18.01- kokousta jatkettiin klo 18.07.
Lisätietoja	Maankäyttöpäällikkö Päivi Raski, puh. 040 179 8130, etunimi.sukunimi@kauhava.fi
